

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

Мирош АФАНАСЬЄВ

Друга іноземна мова : початковий рівень

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань усі
Спеціальність усі
Освітній рівень перший(бакалаврський)
Освітня програма усі

Вид дисципліни

вибіркова

Мова викладання, навчання та оцінювання

іноземна (німецька, французька,
іспанська, арабська))

Завідувач кафедри іноземних мов
та міжкультурної комунікації

Лариса САВИЦЬКА

Харків
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації

Протокол № 2 від 30.09.2020 р.

Розробники:

Ціпіна Д. С., к. пед.н., доцент кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна "Друга іноземна мова: початковий рівень" є вибірковою дисципліною для студентів другого та третього курсів навчання усіх спеціальностей. Дисципліна «Друга іноземна мова: початковий рівень» спрямована на ознайомлення студентів з лексичними та граматичними основами іноземної мови (німецької, французької, іспанської, арабської).

Дана робоча програма надає викладачам і студентам мовні еталони відповідно до рівнів, що визначені у Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти (ЗЄР). Конент навчальної дисципліни "Друга іноземна мова: початковий рівень" зорієнтовано на тимчасовий (хронологічний) і понятійний міжпредметні зв'язки між курсом іноземної мови та профільними економічними дисциплінами, що уможлиблює поглибити та закріпити знання студентів щодо економічних понять і явищ, а також удосконалити вміння зі застосування лексики за фахом у професійному спілкуванні Мета навчальної дисципліни полягає також у формуванні необхідної комунікативної спроможності в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами; оволодінні новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела.; підвищенні загального освітнього рівня студентів.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	2, 3
Семестри	3, 4, 5, 6
Кількість кредитів ECTS	5x4=20
Формат підсумкового контролю	Залік

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	Іноземна мова академічної та професійної комунікації

Компетентності та результати навчання задисципліною:

Компетентності	Результати навчання
1	2
лінгвістична компетентність	уніфікація та розвиток системи базових мовних знань з фонетики, граматики й лексики іноземної мови; розвиток умінь і навичок з усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, говоріння, аудіювання, письмо) у межах загальнонавчальної та загальноекономічної мови
ціннісно-смілова компетентність	формування ціннісних орієнтирів студента, умінь обирати цільові стратегії поведінки, використовуючи вмотивовані комунікативні засоби

1	2
прагматична компетентність	уміння користуватися мовою для досягнення певних функціональних цілей в залежності від особливостей соціальної й професійної взаємодії: від ситуації, статусу співрозмовників й адресата мови й інших факторів, що стосуються прагматики ділового спілкування
інформаційна компетентність	уміння самостійно шукати та аналізувати необхідну інформацію з використанням сучасних інформаційних технологій, виділяти головну та другорядну інформацію, передавати її
соціолінгвістична компетентність	уміння обирати мовні форми, використовувати й перетворювати їх відповідно до низки екстралінгвістичних факторів (конкретних індивідів, які застосовують певні мовні одиниці у професійній сфері)
професійна компетентність	сприяти підготовленості до пізнавальної та професійної діяльності майбутніх фахівців

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Перші контакти з діловими партнерами

Тема 1. Перші контакти з діловими партнерами.

Знайомство, вітання та прощання. Репліки ввічливості. Карта світу. Карта Європи. Назви країн. Національності, мови. Професії, посади. Заповнення анкет. Надання інформації про особу.

Змістовий модуль 2. Ділові контакти. Помешкання. Готель

Тема 2. Ділові контакти.

Зустріч ділового партнера на летовищі. Як познайомитися, познайомити партнера з співробітниками. Структура електронного листа. Зустріч ділового партнера. Трансфер до готелю, розмови в автомобілі. У бюро. Прийом відвідувачів на підприємстві. Етикет. Кліше.

Тема 3. Помешкання. Готель.

Дім, квартира, кімната, зручності. Пошук квартири для співробітників, меблі, опис умов проживання та оплати. Готель: замовлення номера в готелі; скасувати/змінити замовлення; Умови проживання.

Змістовий модуль 3. Робочий тиждень. Ділове листування. Телефон. Національні свята.

Тема 4. Робочий тиждень.

День, тиждень, рік, час за годинником, дата. Як призначити, скасувати, перенести зустріч. Робочий день. Загальна структура фірми. Умови праці. Види та зміст роботи. Графік роботи, складання програми перебування ділового партнера на фірмі. Організація вільного часу для ділових партнерів.

Тема 5. Ділове листування. Пошта. Телефон. Знайомство з фірмою.

Види поштових відправлень. Ділове листування. Структура ділового листа. Вміння спілкуватися по телефону. Мовні кліше та особливості. Складання та передача повідомлень

Тема 6. Національні свята.

Національні свята країни, мова якої вивчається. Національні свята України. Написати лист-запрошення діловому партнеру на святкування Різдва в Україні.

Змістовий модуль 4. В магазині. Покупки

Тема 7. В магазині. Покупки

Види магазинів. Сувеніри. Предмети одягу. Опис предметів, малюнків, туристичних об'єктів. Відділи магазинів. Діалоги ділових партнерів у магазинах. Опис зовнішності, корпоративний одяг.

Змістовий модуль 5. Пори року. Погода. Їжа. В ресторані

Тема 8. Пори року. Погода.

Пори року, Прогноз погоди.

Тема 9. Їжа. В ресторані.

Продукти харчування. Відділи супермаркету, покупка продуктів харчування. Запрошення ділового партнера до ресторану. Знайомство з меню. Замовлення та оплата замовлення. Розмови за столом в ресторані. Презентація національного ресторану.

Змістовий модуль 6. Ділова поїздка. Орієнтування в місті. Визначні місця країни, мова якої вивчається

Тема 10. Ділова поїздка.

Види транспорту, квитки, розклад руху. Миський транспорт. Діалоги в транспорті. На вокзалі. На летовищі. Діалоги біля каси. Рольова гра «Планування ділової поїздки».

Тема 11. Орієнтування в місті. Визначні місця.

Знайомство з лексикою. Робота з роздатковим матеріалом. Знайомство ділових партнерів з визначними місцями рідного міста.

Тема 12. Визначні місця країни, мова якої вивчається.

Знайомство з картою країни, визначними місцями, туристичними маршрутами, презентація міст та туристичних об'єктів країни з використанням ресурсів Інтернету.

Змістовий модуль 7. У лікаря

Тема 13. У лікаря.

Опанування лексики: частини тіла, хвороби. Виклик лікаря. Діалоги у лікарні. Запис до лікаря. В аптеці. Робота з роздатковим матеріалом.

Змістовий модуль 8. Сучасні засоби комунікації. Культура та досуг

Тема 14. Сучасні засоби комунікації.

Опанування лексики з темою. Діалоги щодо використання засобів комунікації. Дискусія на тему: «Інтернет: за чи проти?». Робота з роздатковим матеріалом.

Тема 15. Культура та досуг.

Опанування лексики. Діалоги про похід у кіно, художню виставку, музею тощо. Ознайомлення з визначними досягненнями в галузі культури країн, мова яких вивчається. Робота з роздатковим матеріалом.

Перелік практичних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

При викладанні дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачено застосування таких методів навчання як пояснювально-ілюстративний метод, або інформаційно-рецептивний, репродуктивний метод (репродукція –

відтворення), метод проблемного викладу, частково-пошуковий або евристичний метод, дослідницький метод.

Серед продуктивних методів навчання, спрямованих на активізацію та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності на практичних заняттях здобувачів передбачено застосування таких методів навчання як дискусії, презентації, ілюстрації, метод проектів, моделювання професійних ситуацій, робота в малих групах, ігрові методи («серйозні» ігри, рольові ігри тощо), кейс-стаді, дебати, мозкові штурми, різноманітні індивідуальні та групові проекти.

Завдання **евристичного, творчого характеру** розвивають вміння систематизувати набуті знання та використовувати їх в практичних цілях.

Дискусія – обговорення якогось спірного питання, проблеми. Передбачає обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвиває мислення, допомагає формувати погляди переконання, виробляє вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчить оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів. Дискусія виправдовує свою назву в тому випадку, якщо обговорюване питання припускає альтернативні відповіді. Дискусія може бути визначена й спровокована викладачем, але може виникнути й спонтанно. Усякий дискусійний виступ студента потрібно тактовно привітати, що служить гарним стимулом для творчої активності на наступних практичних заняттях. Участь у дискусії формує в партнерів (студентів, викладачів) комунікативні навички, культуру спілкування, у тому числі вміння терпимо ставитися до думки співрозмовника, вести дискусію, аргументовано доводити свою точку зору, вміння слухати й поважати думку опонента.

Диспут – спеціально підготовлена й організована публічна суперечка на наукову або суспільно важливу тему, у якій беруть участь дві або більше сторін, що відстоюють свої позиції. Метою занять-диспутів є формування оціночних суджень, твердження уявлень про світ. Для успішного проведення диспуту необхідна значна підготовка, орієнтована на ознайомлення із проблемою, і створення адекватної атмосфери в самій аудиторії. Учасників краще розділити на підгрупи, кожна з яких має дискутувати з іншою за заздалегідь розробленими питаннями, підготувати повідомлення й аргументи.

Рольові ігри – форма активізації студентів, за якою вони задіяні в процесі інсценізації певної ситуації у ролі безпосередніх учасників подій, за правилами, які вже розроблено, або виробляються самими учасниками.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, демонстрації нових товарів і послуг.

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти залік, – 60 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі письмової контрольної роботи, що має на меті контроль навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль включає оцінювання роботи студентів під час практичних занять. За опитування та активну участь у виконанні практичних завдань студент може отримати впродовж семестру 88 балів.

Самостійна робота студентів оцінюється опитуванням. Максимальний бал, який може отримати студент, - 12 балів.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового заліку, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими темами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 60 та максимально можлива кількість балів – 100. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці "Шкала оцінювання: національна та ЄКТС".

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мах бал
1	2		3	4
2 курс, 3 семестр				
Аудиторна робота				
Тема 1.	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Перші контакти з діловими партнерами"	Опитування; активна участь у виконанні практичних завдань, презентація, письмова контрольна робота	44

	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Самоперевірка студентом власних знань за питаннями для самодіагностики.	Опитування	6
Тема 2.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Ділові контакти".	Опитування; активна участь у виконанні практичних завдань	16
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Робота над глосарієм; робота над презентацією.	Опитування	2
Тема 3.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Помешкання. Готель".	Опитування; активна участь у виконанні практичних завдань; презентація; письмова контрольна робота	28
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Підготовка до проміжного контролю.	Опитування	4
<i>2 курс, 4 семестр</i>				
Тема 4.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Робочий тиждень".	Опитування; активна участь у виконанні практичних завдань	12
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Самоперевірка студентом власних знань за питаннями для самодіагностики.	Опитування	2
Тема 5.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Ділове листування. Пошта. Телефон. Знайомство з фірмою".	Опитування; активна участь у виконанні практичних завдань,	8
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Робота над глосарієм;	Опитування	2
Тема 6.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Національні свята".	Опитування; активна участь у виконанні практичних завдань; презентація; письмова контрольна робота	24

	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Підготовка до проміжного контролю.	Опитування	2
Тема 7.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "В магазині. Покупки".	Опитування; активна участь у виконанні практичних завдань, презентація; письмова контрольна робота	44
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Самоперевірка студентом власних знань за питаннями для самодіагностики.	Опитування	6
	<i>3 курс, 5 семестр</i>			
Тема 8.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Пори року. Погода".	Опитування; активна участь у виконанні практичних завдань	12
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Робота над презентацією. Підготовка до проміжного контролю.	Опитування	2
Тема 9.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Їжа. В ресторані".	Опитування; активна участь у виконанні практичних завдань, презентація; письмова контрольна робота	32
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Самоперевірка студентом власних знань за питаннями для самодіагностики.	Опитування	4
Тема 10.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Ділова поїздка".	Опитування; активна участь у виконанні практичних завдань	12
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Робота над презентацією. Підготовка до проміжного контролю.	Опитування	2

Тема 11.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Орієнтування в місті. Визначні місця".	Опитування; активна участь у виконанні практичних завдань	8
Тема 12.	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Самоперевірка студентом власних знань за питаннями для самодіагностики.	Опитування	2
Тема 13.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Визначні місця країни, мова якої вивчається".	Опитування; активна участь у виконанні практичних завдань, презентація; письмова контрольна робота	24
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Робота над глосарієм; робота над презентацією.	Опитування	2
3 курс, 6 семестр				
Тема 14.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "У лікаря".	Опитування; активна участь у виконанні практичних завдань, презентація; письмова контрольна робота	44
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Підготовка до проміжного контролю.	Опитування	6
Тема 15.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Сучасні засоби комунікації".	Опитування; активна участь у виконанні практичних завдань	12
Тема 16.	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Самоперевірка студентом власних знань за питаннями для самодіагностики.	Опитування	2
Тема 17.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Культура та досуг".	Опитування; активна участь у виконанні практичних завдань презентація; письмова контрольна робота	32
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Робота над презентацією. Підготовка до проміжного контролю.	Опитування	4

Рекомендована література

Німецька мова

Основна

1. Колбина Т.В., Мельниченко Л.В. «Про бізнес німецькою мовою» Навчальний посібник. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 292 с.
2. Фрайхоф Д., Бекетова О.В., Изерманн Н. «Німецька економічна мова» : «Нова Книга», 2001. – 143 с.
3. Лукашова Л.В. «Розмовляєте німецькою? – Розмовляйте німецькою! Німецька мова на кожен день» Навчальний посібник. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 292 с.
4. А. Hering, M. Matussek “Geschäftskommunikation“: Hueber, 2000. – 240 с.
5. А. Pollert, В. Kirchner “Das Lexikon der Wirtschaft. Grundlegendes Wissen von A bis Z“: Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung, 2004. – 512 с.
6. С. Conlin “Unternehmen Deutsch”, “Klett International”, Stuttgart, 2000. – 216 с.
7. Udo Miebs, Leena Vehovirta “Kontakt Deutsch“, “Langenscheidt“, 2001. – 168 с.

Додаткова

8. Fandrych Ch.KlippundKlar. Übungsgrammatik Grundstufe Deutsch / Ch. Fandrych, U. Tallowitz. – Stuttgart : Klett, 2000. – 224 с.
9. Fandrych Ch. Sage und schreibe. Übungswortschatz Grundstufe Deutsch / Ch. Fandrych , U. Tallowitz. – Stuttgart : Klett, 2004. – 304 с.

Інформаційні ресурси

10. NetzspiegelDeutscheLandeskundeimInternet [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.uncg.edu/~lixlpurk/NetzSpiegel/Netzspiegel.html.
11. Materialien zum Deutschunterricht [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.zum.de/cgi-bin/hoturls?deutsch.
12. Deutsch als Fremdsprache [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.deutsch-als-fremdsprache.de.
13. <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=7042>

Французька мова

Основна

1. Метеліна Л. П. Вправи та завдання до оригінальних економічних текстів з навчальної дисципліни «Французька мова» для студентів III - IV курсів усіх напрямів підготовки всіх форм навчання. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 48 с.
2. Економічні тексти та практичні завдання з курсу «Французька мова» для студентів I – II курсів усіх спеціальностей всіх форм навчання. Ч. II / І. В. Безугла, О. П. Просяник. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2006. – 48 с.
3. Тексти та практичні завдання до самостійної роботи з курсу «Французька мова» для студентів I - III курсів усіх спеціальностей денної форми навчання / І. В. Безугла, О. П. Просяник. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2005. – 48 с.
4. Claire Charnet, Jacqueline Robin-Nipi. Rédigerunrésumé, uncompterendu, unesynthèse. – Paris: “Hachette”, 2003. – 95 p.
5. Danilo M. Le français commercial / M. Danilo, O. Challe, P. Morel. – Paris : Pocket, 2002. – 308 p.
6. Danilo M. Le français de la communication professionnelle / M. Danilo, J.-L. Penfomis. – Paris : CLE International, 2001. – 305 p.

Додаткова

7. Попова И. Н. Грамматика французского языка / Попова И. Н., Казакова Ж. А. – “Ligva”, 1996, с. – 407 с.

8. G. Mauger Cours de langue et de civilisation françaises. – Librairie Hachette Paris, 2000. – 242 с.

Інформаційні ресурси

9. <https://pns.hneu.edu.ua/enrol/index.php?id=3678>

Іспанська мова

Основна

1. Серебрянская А. О., Серебрянская Т. М. Испанская мова для початківців. Підручник. – Вінниця, НОВА КНИГА, 2009. – 544 с
2. Комарова Ж. Т. Испанский для всех : Учебник. – М. : Издательство «Менеджер», 2002. – 464 с.
3. Курс испанского языка для начинающих. – Спб.: «Издательство Союз», 2005. – 320 с.
4. Baralo M., Geniss M., Santana E. Vocabulario: Elemental A1-A2 (Español lengua extranjera). Madrid: Anaya, 2008. – 207 p.
5. González Hermoso, J.R. Cuenot, Sánchez Alfaro Практический курс испанского языка. Грамматика. К.: Методика, 1998. – 272 с.

Додаткова

7. Кармен Р. де Кёнигбауер, Харда Кувер Испанский за 30 дней. Учебное пособие. Издание 2-е. исправленное. – К. : Методика, 2003. – 288 с.
8. Sueña. Libro del alumno. Nivel Inicial (A1-A2). – Madrid: Anaya, 2009. – 182 p.
9. Isabel Bueso, David Isa. Nuevo Prisma A2. Libro del alumno. Madrid: Editorial Edinumen, 2013. – 167 p.
10. M. Cerrolaza. Ó. Cerrolaza. B. Llovet Pasaporte. Nivel A 2. Madrid: Edelsa, 2015. – 168 p.
11. Іспанська для початкового та середнього рівня (А 1 – В 1). – К. : Літера ЛТД, 2012. – 488 с.

Інформаційні ресурси

12. Вивчення іспанської мови самостійно: корисні сайти та підручники. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://osvitanova.com.ua/posts/1923-vyvchennia-ispanskoj-movy-samostiino-korysni-saity-ta-pidruchnyky>.
13. Іспанська та вивчення іспанської мови українською. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ispanska.at.ua>.
14. Cursodeespañol. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mansionspanish.com/cursobasico/ecurso00.htm>
15. 150 Іспанські фрази для початківці. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=hB2tSPxsdHY>.
16. <https://pns.hneu.edu.ua/enrol/index.php?id=5012>

Арабська мова

Основна

1. Лебедев В.Г. Практический курс литературного арабского языка. В 2 ч. Ч. 1. Вводный курс/ В. Г. Лебедев, Л.С. Тюрева. – М. : Восток-Запад 2005. – 341, [3] с.
2. Лебедев В.Г. Практический курс литературного арабского языка. В 2 ч. Ч. 2. Нормативный курс/ В.Г. Лебедев, Л.С. Тюрева. – М.: Восток-Запад 2005. – 653, [3] с.
3. Ибрагимов И.Д. Интенсивный курс арабского языка. В 2-х ч. [Ч. 1] 3-е изд. – М.: Восточная книга, 2010. – 416 с.
4. Ибрагимов И.Д. Интенсивный курс арабского языка. В 2-х ч. [Ч. 2] 3-е изд. – М. : Восточная книга, 2010. – 416 с..

5. Кузьмин С.А. Учебник арабского языка. – М. : Издательская фирма «Восточная литература» РАН, 2001. – 383 с.

Додаткова

6. Повседневный арабский язык. Лондонский курс. – М. : Восток – Запад, 2007. – 223 с. – (Школа иностранных языков Ильи Франка) + CD диск.

7. Баранов Х.К., АРАБСКО-РУССКИЙ СЛОВАРЬ, около 42000 слов. Изд. 5-ое, перераб. и доп. М., «Русский язык», 1977. – 944с.

8. Борисов В.М., Русско-арабский словарь: В 2-х т. Около 43000 слов. - 2-е изд. М. : Русский яз., 1981-1982.

9. Приключения Джохи (Книга для домашнего чтения на арабском языке) / сост. Ламааши М. – Харьков: ЕШКО, 2008 – 76 с. + CD диск.

10. Ковыршина Н. Б. Арабский язык. Домашнее чтение. Начальный уровень. 2-е изд. – М. : Муравей, 2004. – 200 с.

Інформаційні ресурси

11. Арабский язык с нуля онлайн [Электронный ресурс] – Режим доступа : <https://pro-arabski.ru/>.

12. Арабский алфавит. Арабский язык. Чтение и письмо за 3 часа [Электронный ресурс] – Режим доступа : https://www.youtube.com/watch?v=hwKQKN4gsSM&list=PL5q8LPQG7xqejEj8mc3slgrleck8_PuTL.

13. Learn Arabic - Arabic Alphabet Made Easy - Alef and Nun [Электронный ресурс] – Режим доступа : <https://www.youtube.com/watch?v=QSLtNmRfIBU>.

14. Learn Arabic: Alphabet Lesson Part 1 [Электронный ресурс] – Режим доступа : <https://www.youtube.com/watch?v=K83YZYcpEhc>.

15. Learn Arabic online [Электронный ресурс] – Режим доступа : <https://www.searchtruth.com/arabic/writing/>